voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 30 januari 2024

Onderwerp	Regioplan IZA IJssel Vecht
Versienummer	1.2
Portefeuillehouder	D.S. de Jong

Samenvatting
Om de zorg in Nederland toegankelijk en betaalbaar te houden, is het Integraal Zorgakkoord (IZA) afgesloten. In de uitvoering hiervan hebben gemeenten, Zilveren Kruis, inwoners en zorg- en welzijnspartijen, gewerkt aan het opstellen van het Regioplan IZA IJssel-Vecht. Het regioplan IZA IJssel-Vecht ligt in deze nota aan u voor.

Bijlagen
1.Regioplan IZA IJssel Vecht
Regiobeelden en regioplannen (dejuistezorgopdejuisteplek.nl).
2. Samen Gezond IJssel-Vecht praatplaat

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Het Regioplan IZA IJssel Vecht dat op 22 december 2023 is gepubliceerd.

Datum 30 januari 2024

Inleiding
In september 2022 is het Integraal Zorgakkoord (IZA) gesloten. Belangrijke doelstelling van het IZA is de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Er is sterke samenhang met andere akkoorden zoals het GALA (Gezond en Actief Leven) en WOZO (Wonen ondersteuning en zorg voor ouderen).
In de uitvoering van het IZA hebben gemeenten, Zilveren Kruis, inwoners en zorg- en welzijnspartijen, gewerkt aan het opstellen van het Regioplan IZA IJssel-Vecht
De rol van de gemeenteraad is formeel niet besluitvormend bij het Regioplan, omdat het geen specifiek lokaal gemeentelijk beleidsplan is, maar een plan van diverse partijen in de regio. Gemeente Zwolle vervult de rol van mandaatgemeente en is daarmee verantwoordelijk voor het aanvragen en beheren van de financiële middelen. Daarnaast is afgesproken dat bij de vaststelling van het Regioplan door de colleges van de IJssel-Vecht gemeenten begin 2024, de gemeenteraden uit de regio IJssel-Vecht hierover geïnformeerd worden aan de hand van een informatienota. Deze nota ligt nu voor.

Kader
Integraal Zorgakkoord (IZA)

Kernboodschap
In het Regiobeeld IZA IJssel-Vecht zijn een aantal uitdagingen voor deze regio geconstateerd. In het Regioplan zijn deze verder uitgewerkt en vertaald naar concrete doelen en aanpakken. Centraal staat de transformatie van de zorg: de beweging naar de voorkant: de focus verschuift van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag én mens en maatschappij.
We zien het regioplan als een eerste stap in de goede richting van een enorme transformatieopgave, waarbij we ons committeren aan de bredere beweging in samenwerking met andere betrokken partijen. Hoe we dit concreet gaan doen daarover moet komende tijd de gesprekken en uitwerking plaatsvinden.

Toelichting
Op 1 juli 2023 is het Regiobeeld IZA IJssel Vecht gepubliceerd (Regiobeelden (dejuistezorgopdejuisteplek.nl). In juli 2023 bent u hierover geïnformeerd, alsmede over de voortgang van de uitvoering van het IZA [dossier 7971]. Daarnaast zijn er op 15 en 21 november 2023 regionale bijeenkomsten IZA voor gemeenteraden georganiseerd om u te informeren over de voortgang en ontwikkelingen.
In vervolg op het Regiobeeld is door gemeenten, Zilveren Kruis, inwoners en zorg- en welzijnspartijen, gewerkt aan het opstellen van het Regioplan IZA IJssel-Vecht. Deze samenwerking vond plaats binnen het regionale netwerk “Samen gezond IJssel-Vecht” waar vanuit zes inhoudelijke coalities het Regioplan is opgesteld. Het Regioplan is op 21 december 2023 voorgelegd aan het bestuurlijk overleg van Samen Gezond IJssel-Vecht, waar alle partijen hebben ingestemd met het plan. Op 22 december 2023 is het Regioplan gepubliceerd op Regiobeelden en regioplannen (dejuistezorgopdejuisteplek.nl).
De colleges van de 8 IJssel-Vecht gemeenten moeten formeel het Regioplan vaststellen, zoals is afgesproken in de governance overeenkomst IZA IJssel-Vecht.

Het Regiobeeld geeft inzicht in enerzijds de capaciteit en prestaties van de gezondheidszorg in de regio en anderzijds de prognoses en ontwikkelingen in zorgbehoefte en andere relevante aspecten van inwoners. Het overall beeld is dat de regio IJssel-Vecht op de meeste thema’s niet veel afwijkt van het landelijke gemiddelde. Er speelt veelal dezelfde problematiek als in de rest van Nederland.
De vergrijzing in deze regio zal naar verwachting sterker toenemen dan gemiddeld, wat zal leiden tot een grotere zorgvraag. Tegelijkertijd zal het aantal beschikbare mantelzorgers afnemen en zullen ook

de werknemers in de zorg- en welzijnssector vergrijzen. Hierdoor zal de druk op de zorgsector in de regio toenemen. Daarnaast is de toegang tot GGZ in deze regio slechter vergeleken met de rest van Nederland (hogere wachtlijsten). Het is duidelijk dat een gecoördineerde regionale aanpak noodzakelijk is om effectief om te gaan met deze uitdagingen en de zorgkwaliteit op peil te houden.

De zorgverzekeraar (in deze regio Zilveren Kruis) en gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het proces van het uitvoeren van de IZA opgaven, en daarbij ook voor de totstandkoming van het Regioplan. Maar qua inhoud is het een gezamenlijk plan van alle betrokken partijen dat met inwoners, zorg- en welzijnspartijen, Zilveren Kruis en gemeenten tot stand is gekomen. Er is op verzoek van de Regionale Zorgalliantie, een inwonerberaad opgericht onder leiding van Zorgbelang waarbij het inwonerperspectief uit de hele regio is georganiseerd. Hiervoor zijn de adviesraden/participatieraden van alle regiogemeenten ook uitgenodigd om bij aan te sluiten. Daarnaast zijn adviesraden betrokken op regionaal niveau via het Regionaal voorzittersoverleg adviesraden; zij zijn op 14 december aangesloten in het Regionaal bestuurlijk overleg Wmo om in gesprek te gaan met de wethouders over het concept Regioplan.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn gemeenten nauw betrokken bij de totstandkoming van het regioplan. Binnen het regionale netwerk Samen gezond IJssel-Vecht zijn er in vrijwel alle coalities ambtelijke vertegenwoordiging uit verschillende regiogemeenten. Daarnaast zijn er drie wethouders bestuurlijk trekker van de coalities Vitaal ouder worden (Dorrit de Jong, Zwolle), Preventie en gezondheid (Jan Uitslag, Dalfsen) en Mentaal welbevinden (Bernard van den Belt, Kampen). Daarnaast bereiden gemeenten, zorgverzekeraar en GGD besluitvorming voor in de stuurgroep IZA, onder voorzitterschap van Dorrit de Jong. Op deze manier kunnen we waarborgen dat we de gemeentelijke belangen en standpunten goed kunnen vertegenwoordigen binnen het regionale netwerk.
In hoofdstuk 7 van het Regioplan leest u meer over de regionale governance en hoe we de samenwerking met alle betrokkenen binnen het netwerk “Samen Gezond IJssel-Vecht” hebben vormgegeven.

Het Regioplan dat nu voorligt kan rekenen op een breed commitment. We onderschrijven met elkaar dat er (domein overstijgende) transformaties nodig zijn om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Daarvoor zijn niet alleen veranderingen in de zorg nodig, maar doen we ook een beroep op inwoners zelf en hun netwerk, de omgeving waarin we wonen, werken en recreëren en partijen die actief zijn in het sociaal domein. De transformatie kan alleen slagen al we op alle aspecten van gezondheid en zorg aan de slag gaan.

Het Regioplan is geen uitgewerkt en gedetailleerd plan, maar is de routekaart voor de komende jaren. Het plan geeft duidelijkheid over de koers die de regio IJssel-Vecht volgt om een antwoord te bieden op de maatschappelijke uitdagingen zoals die zijn geformuleerd in het Integraal Zorgakkoord en het Regiobeeld IJssel-Vecht.

Het Regioplan IJssel-Vecht omvat prioritaire opgaven en regio-afspraken van zes coalities, elk met hun specifieke doelstellingen en speerpunten:

1. **Coalitie Gezond Leven & Preventie:** Deze focust op gelijke kansen op gezondheid voor alle inwoners van de regio. Belangrijke regioafspraken omvatten het verbeteren van de toegang tot informatie, ondersteuning voor inwoners in kwetsbare posities en het stimuleren van gezond leven en preventie op verschillende niveaus.

2. **Coalitie Vitaal Ouder Worden**: Dit gaat over de uitdagingen van de toenemende vergrijzing, waarbij oplossingen worden gezocht in zorgtransformatie en initiatieven die verder gaan dan de (traditionele) zorg. Ook gaat dit over het faciliteren van ondersteunende gemeenschappen.
3. **Coalitie Mentaal Welbevinden**: Deze coalitie werkt aan het versterken van mentale veerkracht van alle inwoners in de regio. De actielijnen omvatten het versterken van bewustwording en mentale vaardigheden, het verbeteren van informele steun en het verbeteren van samenwerking tussen GGZ, huisartsen en het sociaal domein.
4. **Coalitie Arbeidsmarkt:** Deze coalitie richt zich op het aantrekken en behouden van medewerkers in zorg en welzijn, benadrukkend dat regionale samenwerking essentieel is voor het verlagen van drempels in deze sector. De doelstellingen omvatten het investeren in arbeidsbesparende innovaties, het vergroten van werkplezier, en het stimuleren van leren en ontwikkelen.
5. **Coalitie Digitalisering**: Deze is gericht op het integreren van digitalisering als een essentieel onderdeel van zorg en welzijn. Belangrijke regioafspraken omvatten het creëren van één digitale voordeur, het realiseren van hybride (netwerk)zorg, en het verbeteren van databeschikbaarheid.
6. **Coalitie Zorginnovatie & Transformatie**: Deze coalitie richt zich op het ondersteunen, faciliteren en versnellen van transformatie en innovaties in nauwe samenwerking met de inhoudelijke coalities. Eerste stap hierin is het samen met partners inrichten van het Zorgtransformatorhuis en uitbreiden van Vitaal Vechtdal met zorgtransformatie. Concrete thema's waar we in eerste instantie mee aan de slag gaan zijn Advance Care Planning, digitale zelftriage en zorgcoördinatie, en chronische zorg.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Het regioplan is een gezamenlijk plan dat met inwoners, zorg- en welzijnspartijen, Zilveren Kruis en gemeenten tot stand is gekomen. De komende periode blijven wij in Zwolle met onze inwoners en partners in gesprek over de opgaven in IZA. Welke opgaven hebben we in Zwolle al goed georganiseerd en kunnen wij inbrengen in de regio en bij welke opgaven zien wij kansen om die in de komende periode samen met betrokken partners verder te brengen en te komen tot transformatieplannen.

Communicatie
Er is een aparte communicatiewerkgroep opgericht die zich richt op het vertalen en uitdragen van de opgaven uit het IZA. In de werkgroep zitten vertegenwoordigers vanuit diverse zorgpartijen en communicatiemedewerkers uit alle regiogemeenten. Zij zijn tevens verbonden aan het regionale netwerk Samen gezond IJssel-Vecht. Er is een communicatiestrategie opgesteld die zich richt op zowel professionals als inwoners en die zich met name richt op bewustwording en het uitdragen van beweging die nodig is. In het Regioplan vindt u in hoofdstuk 16 meer informatie over de communicatiestrategie.

Financiën
Er is een SPUK IZA voor gemeenten in het leven geroepen. Deze is bedoeld voor de organisatie en gemeentelijke inzet om de IZA doelen te realiseren en voor de financiering van de regionale governance. Het gaat hierbij niet alleen om de organisatie van de governance en/of samenwerkingsstructuur, maar ook om de (lokale) inzet van voorzieningen (mits het voldoet aan de voorwaarden zoals opgesteld door de VNG).
In totaal gaat het hierbij om 150 miljoen voor gemeenten per jaar. Voor de regio IJssel-Vecht gaat het om € 3.023.765,- per jaar t/m 2026.

Datum 30 januari 2024

De 8 regiogemeenten zijn in gezamenlijkheid verantwoordelijk voor de financiën m.b.t. de SPUK IZA.
De begroting wordt vastgesteld door het Regionaal bestuurlijk overleg Wmo.
De SPUK wordt aangevraagd door de gemandateerde gemeente (Zwolle) in de regio.
De SPUK IZA loopt t/m 2026 maar het is de bedoeling dat na 2026 deze middelen gecontinueerd worden en gemeenten deze in een andere vorm ontvangen. Het is nog niet duidelijk hoe dit vorm gaat krijgen.

Naast de SPUK IZA zijn er transformatiemiddelen: landelijk €2,8 miljard euro tot 2027 voor impactvolle transformaties. Deze middelen kunnen door de zorgverzekeraars vanuit de zorgverzekeringswet worden ingezet en zijn bedoeld voor transformaties om de gewenste beweging mogelijk te maken. Daarvoor moeten concrete plannen (transformatieplannen) worden ingediend door zorgpartijen, sociaal domein en welzijnspartijen bij de zorgverzekeraars. De twee grootste zorgverzekeraars in de regio beoordelen het plan (Zilveren Kruis en VGZ in onze regio). Binnen de coalities vindt de samenwerking plaats tussen de verschillende partijen en zullen de transformatieplannen opgesteld moeten worden op basis van de ambities en doelen van het Regioplan.

Risico's
Het regioplan kent grote ambities voor transformatie. Er bestaan zorgen bij de gemeenten over de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de plannen, zowel in menskracht (capaciteit) als in financiële middelen. Dit is niet alleen afhankelijk van de ambities in de regio, maar ook van keuzes van de landelijke overheid. Over de grotere beweging die met het regioplan wordt beoogd is consensus, maar de doelen en resultaten vragen om prioritering. Hierbij is er aandacht voor de noodzaak om ruimte te laten in de plannen voor verschillen tussen gemeenten onderling (lokaal maatwerk) en tussen gemeenten en zorgpartijen.

Vervolg
In 2024 zullen de ambities en doelen uit het Regioplan verder worden vertaald naar concrete aanpakken, in gezamenlijkheid met de betrokken partijen. Binnen de verschillende inhoudelijke coalities en binnen onze lokale netwerken met inwoners en partners zullen deze gesprekken gaan plaatsvinden, en worden initatieven gevormd voor de transformatieplannen. Wij zullen u in de loop van 2024 verder informeren over de uitwerking en voortgang van het Regioplan IZA.

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum 30 januari 2024